

Kommunene i Nordland

Saksb.: Silja Ildgruben
e-post: fmnosil@fylkesmannen.no
Tlf: 75547834
Vår ref: 2014/4450
Deres ref:
Vår dato: 09.09.2015
Deres dato:
Arkivkode: 321

Status for kommunereformarbeidet og videre prosess

Alle 44 kommuner svarte på fylkesmannens undersøkelse vedrørende status i kommunereformarbeidet juni/ juli 2015. Svarene fra kommunene er nå sammenstilt i en felles statusrapport som kan lastes ned fra FMNO's hjemmeside.

Fylkesmannens vurdering av status i Nordland pr. 1. august 2015 er i hovedsak som følger:

- De fleste kommunene er i slutfasen med større utredningsarbeider. Mange kommuner har bestilt eksterne utredninger, mens noen kommuner utreder selv.
- Det er ulik fart og forankring i utredningsprosessene.
- Alle kommuner ønsker å utrede 0-alternativet, dvs hvordan de klare å levere tjenester av god kvalitet og i tilstrekkelig omfang med utgangspunkt i dagens oppgaver og ev. nye oppgaver i framtiden. 11 kommuner rapporterer at de ikke har vurdert ekspertutvalgets 10 kriterier som ligger til grunn for denne vurderingen.
- De aller fleste kommunene har prosjektplan og framdriftsplan som er i henhold til Stortingets tidsplan.
- Nordlandkommunene har stort fokus på involvering av innbyggerne og engasjementet er stort. 29 kommuner har plan for innbyggerhøring mens 34 kommuner har avholdt eller planlagt folkemøter. Flere kommuner har gjennomført opinionsundersøkelser og mange kommuner har gode nettsider som bidrar til informasjon og involvering av innbyggerne. 19 kommuner har gjennomført/ eller planlagt egne arenaer for involvering av ungdom.
- Flere kommuner er godt i gang med arbeidet knyttet til intensjonsavtaler.
- Gjennomgående ønske fra kommunene at Fylkesmannen arrangerer en samling høsten 2015 for videre prosess med kommunereformarbeidet.

For å sikre at kommunene har tilstrekkelig framdrift i arbeidet ønsker fylkesmannen å tydeliggjøre forventningene til den videre prosessen i kommunene. Arbeidet med kommunereformen er omfattende og krever at det settes av egen ressurs til utredningsarbeidet både administrativt og politisk. Mest av alt krever denne prosessen godt lederskap, at kommunepolitikere tar ansvar og at innbyggere og ansatte involveres. På denne måten vil arbeidet forankres og skape trygghet for at endelig vedtak fattes på så godt grunnlag som mulig.

De viktigste milepælene og avklaringspunktene fram til vedtak juni 2016 skisseres derfor nedenfor.

HØST 2015	Avklaring av utredningsalternativer	Aktuelle geografiske retningsvalg må koordineres mellom enkeltkommunene. Retningsvalg som ikke er forankret i gjensidige intensjoner om en felles prosess bør legges bort.
	Utredning av 0-alternativet	Utredningen må svare på regjeringens 10 kriterier for en ny framtidig kommune. Det bør utarbeides en egen vurdering av kommunens sårbarhet. Her bør det vurderes kommunens avhengighet av interkommunalt samarbeid i dag og hvordan et utvidet samarbeid vil slå ut ifht politisk styring og kompleksitet for kommunen.
	Felles utredning av realistiske alternativer	Oppstart av felles prosjekt med tydelig prosess, innhold og framdriftsplan. De kommuner som inngår i felles sammenslåingsalternativer bør sammen gjennomføre en utredning som viser fordeler/ulempesom en ev. kommunesammenslåing vil gi. Utredningen bør bygge på et utfordringsbilde for dagens kommuner og beskrive mulighetsbilde for en ny kommune. Behov for grensejustering bør tas opp i utredningen.
	Innbyggerdialog	Plan for innbyggermedvirkning
	Forankring	Sak i kommunestyre etter valget om status og videre prosess.
	Reduksjon av alternativer	Sak til kommunestyret med oppsummering av kunnskapsgrunnlaget for de ulike alternativene og vedtak om

		retningsvalg
	Intensjons- grunnlag/ Intensjonsavtale	De kommuner som har valgt sammenslåingsalternativ(er) bør ha kommet godt i gang med intensjonsgrunnlag/ intensjonsavtale.

VÅR 2016	Intensjonsavtale	Vedtaks i k-styret og presenteres befolkningen som grunnlag for høring.
	Forankring og vedtak	En eller flere behandlinger i kommunestyret
	Høring	Vedtaks i kommunestyret om høringsform Gjennomføring av høring
	Vedtaks	Innen utgangen av juni. Vedtak om ny kommune.

Fylkesmannen inviterer til Kommunereformkonferanse 24. november i Bodø. Målet med samlingen vil være å sette fokus på de utfordringer kommunene jobber med i denne fasen av prosessarbeidet. Tema vil bl.a bli erfaringsutveksling, presentasjon og gjennomgang av Kmd's opplegg for innbyggerhøring med mere. Program er under bearbeiding og nærmere invitasjon vil komme når programmet er klart. Sett av datoen allerede nå.

Med hilsen

Ola Bjerkaas
fung.

Silja Ildgruben
Prosessveileder